

ประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เรื่อง รายชื่อข้าราชการผู้ผ่านการคัดเลือกและมีสิทธิ์ส่งผลงาน
เพื่อประเมินเลื่อนระดับให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น
(ระดับ 7ว)

ตามหนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0802.4/ว 2178-2179 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2548 ได้แจ้งหลักเกณฑ์การประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น โดยในส่วนของการเลื่อนนอกรอบดับควบคู่กับกำหนดไว้ว่าบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงานให้มีการพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถก่อนส่งผลงานประเมินและให้ประกาศผลการพิจารณาอย่างเปิดเผยไปร่วมกันเป็นทั้งโอกาสให้มีการทักท้วงได้ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันประกาศผล นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกและมีสิทธิ์ส่งผลงาน เข้ารับการประเมินบุคคล โดยให้ผู้มีรายชื่อแนบท้ายประกาศนี้ส่งผลงานได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นจะพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นได้ไม่ก่อนวันที่ได้รับผลงาน หลักฐานครบถ้วนสมบูรณ์สามารถนำไปประกอบการพิจารณาได้ทันที โดยไม่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนที่เป็น สาระสำคัญของผลงานและไม่ก่อนวันที่ข้าราชการผู้นั้นมีคุณสมบัติครบถ้วน

ทั้งนี้ หากมีผู้ใดทักท้วงหรือสงสัยในส่วนของคุณสมบัติหรือเค้าโครงเรื่องผลงานของ ผู้ขอรับการประเมินสามารถทักท้วงได้ด้วยตนเอง ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันประกาศผล ได้ที่กลุ่มงาน วางแผนอัตรากำลังและระบบงาน กองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ถนนราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพฯ หรือดิตต่อทางโทรศัพท์หมายเลข 0-2243-6636 กรณีที่มีผู้ทักท้วง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จะดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นโดยเร็ว หากพบว่าข้อทักท้วงมีมูลจะรายงานต่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา 52 เพื่อดำเนินการทางวินัย แต่ถ้าหากตรวจสอบแล้วมีหลักฐานว่าข้อทักท้วงนั้นเป็นไปในทาง กลั่นแกล้งหรือไม่สุจริต จะรายงานให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 52 ดำเนินการตรวจสอบผู้ทักท้วงเพื่อหา ข้อเท็จจริง และดำเนินการทางวินัยตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏด่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2550

นายชวัชชัย พิกานุกุล
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เอกสารแนบท้ายประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

การพิจารณาเด็ดโกรงเรื่องผลงานของผู้ช่วยรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น (นิติกร ระดับ 7ว.)

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/ สังกัด	ชื่อผลงาน
1	นายมนต์ชัย ช่วยเจริญ	นก.6ว สุโขทัย	<p>ชั้นที่ 1 เรื่อง การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พนักงานส่วนตำบล จังหวัดสุโขทัย</p> <p>ชั้นที่ 2 เรื่อง การตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนการตรวจรับงานจ้างของ อบต.บ้านด่าน อ.บ้านด่าน ล้านหอย จ.สุโขทัย</p> <p>ชั้นที่ 3 เรื่อง โครงการสัมมนาผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภา ข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ อปท.ในการป้องกันการทุจริต</p>

เค้าโครงผลงานของ นายมนต์ชัย ช่วยเจริญ
ตำแหน่ง นิติกร 7ว
สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

ตอนที่ 2 เค้าโครงเรื่องที่ข้อประเมิน

ผลงานชิ้นที่ 1

* ชื่อผลงาน การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พนักงานส่วนตำบล
จังหวัดสุโขทัย กรณีนายพิเชษฐ์ พานิชกิจ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ไชย
มงคล อุทธรณ์คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ไชยมงคล ลงโทษทางวินัย ໄล้ออก
จากราชการ

* ระยะเวลาที่ดำเนินการ พฤศจิกายน 2548 – มกราคม 2549

* สรุปผลการปฏิบัติงาน

ข้าพเจ้าได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขานุการและอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์
พนักงานส่วนตำบล จังหวัดสุโขทัย

1. คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัดสุโขทัย ได้ส่งเรื่องขออุทธรณ์คำสั่งองค์การ
บริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ไชยมงคล ลงโทษทางวินัย (ໄล้ออกจากราชการ) ของนายพิเชษฐ์ พานิชกิจ มา
เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พนักงานส่วนตำบล จังหวัดสุโขทัย พิจารณา
ทำความเห็นและเสนอเรื่องพร้อมความเห็นให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัดสุโขทัย พิจารณา

2. ข้าพเจ้าในฐานะเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์
พนักงานส่วนตำบล จังหวัดสุโขทัย เมื่อได้รับเรื่องขออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวแล้ว ได้วาระรวมพยานหลักฐาน
ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยจัดทำบันทึกเสนอต่อประธานคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์
พนักงานส่วนตำบล จังหวัดสุโขทัย เพื่อเชิญคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ ประชุมพิจารณาในเรื่อง
ขออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

3. ข้าพเจ้าในฐานะเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์พนักงาน
ส่วนตำบล จังหวัดสุโขทัย ได้จัดทำระเบียบวาระการประชุมเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ
ประกอบการพิจารณาโดยจัดส่งระเบียบวาระการประชุมและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กับคณะกรรมการเป็น
การล่วงหน้าเพื่อให้ได้พิจารณาและศึกษาก่อนถึงกำหนดวันประชุมของคณะกรรมการ ข้าพเจ้าได้นำ
เสนอว่าการยื่นอุทธรณ์ดังกล่าวอยู่ในระยะเวลาอุทธรณ์ตามที่ประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล
จังหวัดสุโขทัย เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ 28 มกราคม 2545
กำหนด และได้พิจารณาตรวจสอบเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินทางวินัย สรุปผลการ
ประชุมพิจารณาทำความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการดำเนินทางวินัย และสรุปผลการ
พิจารณาและการลงมติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัดสุโขทัย ตลอดจนขั้นตอนการออก
คำสั่งลงโทษทางวินัย (ໄล้ออกจากราชการ) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ไชยมงคล ประกอบกับ
ข้าพเจ้าได้พิจารณาและสรุปประเด็นตามที่ผู้อุทธรณ์ได้ซื้อขายเท็จจริงและแนบเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม

เกี่ยวกับการจ่ายเงินตามเข็คจำนวน 11 ฉบับ และการที่ผู้อุทธรณ์ประสังค์ที่จะแตลงการณ์ด้วย
ว่า佳ในชั้นการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ เพื่อให้คณะกรรมการ
ประกอบการ

พิจารณา ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อซึ่งแจงและเอกสารประกอบการพิจารณาไม่มี
น้ำหนักเพียงพอและให้การแตลงการณ์ด้วยว่า佳 สำหรับประเด็นข้อซึ่งแจงและเหตุผลการ
อุทธรณ์รับฟังไม่ถูก

และเห็นว่าการสั่งลงโทษทางวินัย(ได้ออกจากราชการ)ถูกต้องเหมาะสมแล้วจึงมีมติให้ยกอุทธรณ์
และที่ประชุมคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัดสุโขทัยได้มีมติเห็นชอบให้ยกอุทธรณ์ตามที่
คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เสนอ

ตอนที่ 2 เค้าโครงเรื่องที่ข้อประเมิน

ผลงานชิ้นที่ 2

* **ชื่อผลงาน** การตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนการตรวจรับงานจ้างขององค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่าน จังหวัดสุโขทัย

* **ระยะเวลาที่ดำเนินการ** มีนาคม – ตุลาคม 2549

สรุปผลการปฏิบัติงาน

1. จังหวัดสุโขทัย ได้รับหนังสือร้องเรียนจากนายสมาน พรอมมี ตำแหน่งนายกองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน ว่า อบต.บ้านด่าน ได้จ้างเหมา ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ตามสัญญาจ้างเลขที่ 4/2549 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2548 ซอยสามัคคี หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านด่าน ขนาดกว้าง 4 เมตร ยาว 229 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือปริมาณไม่น้อยกว่า 916 ตารางเมตร ลงลูกรังไอลหท่างข้างละ 0.30 เมตร หรือปริมาณลูกรังไม่น้อยกว่า 39 ลูกบาศก์เมตร ตามแบบที่ อบต.กำหนด ซึ่งได้มอบหมายให้นายสุรชัย บูรณศรี ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธาเป็นผู้ควบคุมงาน ตามคำสั่งที่ 341/2548 ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2548 โดยงานก่อสร้างได้ดำเนินการเสร็จแล้ว อบต.บ้านด่านได้รับแจ้งจากประธานตรวจการจ้างและกรรมการตรวจการจ้างงานโครงการดังกล่าวว่า ไม่เป็นไปตามแบบที่ อบต.กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง ดังนี้

1.1 ถนนคอนกรีตที่ก่อสร้างบางระยะไม่ได้ยกเหล็กตะแกรงในขณะที่เทคโนโลยี

1.2 ความหนาของถนน คอนกรีตบางระยะไม่ได้ขนาดตามแบบ

1.3 ความลาดเอียงของถนน คอนกรีตไม่ได้ระดับตามความลาดเอียงตามแบบ

นายสมาน พรอมมี เห็นว่า นายสุรชัย บูรณศรี ได้ละเลยหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้างดังกล่าว จึงทำงานโครงการก่อสร้างถนนไม่ถูกต้องครบถ้วนตามแบบแปลนและทำให้เกิดความเสียหายต่ออบต.บ้านด่าน

2. จังหวัดสุโขทัย ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงระดับจังหวัด ตามคำสั่งจังหวัดสุโขทัยที่ 321/2549 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2549 เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว โดยข้าพเจ้าได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง และได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อวางแผนทางในการสอบสวน

2.2 สอบปากคำพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องจำนวน 8 ราย ประกอบด้วย นายสมาน พรอมมี นายกอบต.บ้านด่าน (ผู้ร้องเรียน) นายสุรชัย บูรณศรี (ผู้ถูกร้องเรียน) กรรมการตรวจการจ้างจำนวน 2 ราย ราชภารมีบ้านพักอาศัยอยู่ใกล้โครงการก่อสร้างถนนจำนวน 3 ราย และนางยุพา พรถึง ผู้รับจ้าง

2.3 ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและตรวจสอบสถานที่โครงการก่อสร้างถนน

2.4 คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงระดับจังหวัด สรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงนำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับขั้น โดยมีความเห็นว่า นายสุรชัย บูรณศรี ช่างควบคุมงาน กรรมการตรวจการจ้างและราชภารมีบ้านพักอาศัยอยู่ใกล้พื้นที่โครงการก่อสร้างถนน ต่างให้ปากคำตรงกันว่า การก่อสร้างเป็นไปตามแบบแปลนโดยขณะเทคโนโลยีได้มีการดึงตะแกรงเหล็กและไม่มีการแก้ไขงานก่อสร้าง

ตามที่นายสมาน พรมมี นายกอบต.บ้านด่าน (ผู้ร้องเรียน) กล่าวอ้าง ประกอบกับนายสมานไม่สามารถหาพยานหลักฐานได้มาอีนบันและอ้างอิงได้ คณะกรรมการจึงมีความเห็นว่าข้อร้องเรียนดังกล่าวไม่มีมูลความจริง และเห็นควรยุติเรื่อง

2.5 ข้าพเจ้าในฐานะหัวหน้ากลุ่มงานกฎหมายสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ซึ่งปฏิบัติงานอำนวยการแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ได้บันทึก เสนอผู้บังคับบัญชาว่าเห็นสมควรยุติเรื่องและเพื่อมิให้เกิดเหตุการณ์ทำนองเดียวกันนี้ขึ้นอีกเห็นควรแจ้งให้นายอำเภอบ้านด่านทราบโดยในฐานะผู้มีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของอบต.ได้กำชับให้นายสมาน พรมมี นายกอบต.บ้านด่าน ได้พึงตระหนักรgieiy กับการบริหารราชการของอบต.โดยถือปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการโดยเคร่งครัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยได้เห็นชอบตามที่ข้าพเจ้านำเสนอ

2.6 นายอำเภอบ้านด่านทราบโดยได้มีหนังสือแจ้งกำชับให้นายกอบต.บ้านด่านถือปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการโดยเคร่งครัดตามที่จังหวัดสุโขทัยได้แจ้งให้ทราบข้างต้น กรณีที่เป็นผลงานร่วมกัน

จำนวนผู้ร่วมดำเนินการ 5 คน สัดส่วนของผลงานที่ตนปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 40

รายละเอียดของผลงานเฉพาะส่วนที่ตนปฏิบัติ

1. รับเรื่องร้องเรียนจากนายสมาน พรมมี นายกอบต.บ้านด่าน อำเภอบ้านด่านทราบโดย จังหวัดสุโขทัยร้องเรียนว่า นายสุรชัย บุรณศรี หัวหน้าส่วนโยธา ได้ละเลยหรือล่อลวงการปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้างถนน ทำให้การก่อสร้างถนนไม่ถูกต้องครบถ้วนตามแบบแปลนและทำให้เกิดความเสียหายต่อ อบต.บ้านด่าน

2. ร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงระดับจังหวัด เพื่อนำเสนอผู้บังคับบัญชาลงนาม

3. สอบปากคำพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 ราย และตรวจสอบเอกสารและตรวจสอบสถานที่ก่อสร้างโครงการถนน

4. รวบรวมพยานหลักฐานและสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยพิจารณา

5. บันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาโดยเสนอเห็นควรยุติเรื่องร้องเรียนตามความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง และเห็นควรแจ้งให้นายอำเภอบ้านด่านทราบโดยได้กำชับให้นายกอบต.บ้านด่านได้ถือปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการโดยเคร่งครัด และอำเภอบ้านด่านทราบโดยได้มีหนังสือแจ้งให้นายกอบต.บ้านด่านทราบโดยถือปฏิบัติตามที่จังหวัดสุโขทัยได้แจ้งให้ดำเนินการฯ การนำผลงานไปใช้ประโยชน์

เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่น ได้พึงตระหนักรgieiy กับการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะต้องถือปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบและข้อบังคับของทางราชการโดยเคร่งครัด อันจะส่งผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชา และประชาชนยอมรับความเชื่อมั่นและศรัทธาในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจะนำมาซึ่งประโยชน์แก่ท้องถิ่นนั้นเองและของประเทศชาติโดยรวม

ตอนที่ 2 เค้าโครงเรื่องที่ข้อประเมิน

ผลงานชิ้นที่ 3 ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

* ชื่อผลงาน โครงการสัมมนาผู้บริหารห้องถิน สมาชิกสภา ข้าราชการและพนักงานส่วนห้องถินเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนห้องถินในการป้องกันการทุจริต

* สรุปข้อเสนอแนวคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงาน

หลักการและเหตุผล

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช ได้ร่วบรวมสถิติเกี่ยวกับการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดองค์กรปกครองส่วนห้องถิน ว่ากระทำการทุจริต ตั้งแต่ปีพ.ศ.2543-2550 รวม 8 ปี พบร่วม ผู้บริหารห้องถิน สมาชิกสภา ข้าราชการ พนักงานและลูกจ้าง ขององค์กรปกครองส่วนห้องถิน ถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริตรวมทั้งสิ้น 5,508 เรื่อง มีผู้ถูกกล่าวหา 9,467 ราย นับว่าอยู่ในสภาวะที่มีการทุจริตมาก และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า การทุจริตเป็นปัญหาหลักของชาติ และนับวันจะขยายตัวมากขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกระดับและทุกภาคส่วน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกองค์กรทั้งในระดับชาติและระดับห้องถิน จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต โดยมีเป้าหมายสำคัญที่จะเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้บริหารห้องถิน สมาชิกสภา ข้าราชการ พนักงาน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนห้องถิน ให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในห้องถินอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

บทวิเคราะห์/แนวคิด/ข้อเสนอ

ปัญหา อุปสรรค

จากที่รู้ๆมา ได้กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนห้องถินมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหารและมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง อาจส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนห้องถินที่ขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่และขาดจิตสำนึกที่ดี กระทำการทุจริตหรือมีกรณีปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งจะเห็นได้ว่าอำนาจในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนห้องถินจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนห้องถิน ควรจัดให้มีการสัมมนาผู้บริหารห้องถิน สมาชิกสภา ข้าราชการ และพนักงานส่วนห้องถิน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต กล่าวคือ

1. สร้างจิตสำนึก ให้ผู้เข้าสัมมนาได้รู้ถึงภัยร้ายของการทุจริตที่มีต่อประชาชนและประเทศชาติ
2. ผู้เข้าสัมมนา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกและมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
3. ผู้เข้าสัมมนาสามารถกำหนดแนวทางหรือวิธีการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการใช้ช่องทางสังคมและทางกฎหมาย เพื่อร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ